

Оцінка громадянами ситуації в країні, ставлення до суспільних інститутів, електоральні орієнтації

Результати соціологічного дослідження

Дослідження проведене соціологічною службою Центру Разумкова з 22 по 26 квітня 2016 року. Було опитано 2018 респондентів віком від 18 років у всіх регіонах України, за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей за вибіркою, що репрезентує доросле населення України за основними соціально-демографічними показниками. Вибірка опитування будувалася як багатоступенева, випадкова із квотним відбором респондентів на останньому етапі. Теоретична похибка вибірки (без врахування дизайн-ефекту) не перевищує 2,3% з імовірністю 0,95.

Київ – 2016

Оцінка ситуації в країні та перспектив її розвитку в найближчому майбутньому

Лише 14,2% опитаних вважають, що ситуація в країні розвивається у правильному напрямі, 72,2% – що в неправильному.

16,5% респондентів дотримуються думки, що Україна здатна подолати існуючі проблеми та труднощі протягом найближчих кількох років (у березні 2015 р. так вважали 21,8%), 47,2% – що труднощі можуть бути подолані у більш віддаленій перспективі (у 2015р. таку відповідь дали 42,7%), 22,6% – що взагалі не здатна їх подолати (у 2015 р. – 21,6%).

Рівень довіри до державних та соціальних інститутів.

Серед інститутів держави та суспільства найбільшу довіру громадян мають волонтерські організації (їм довіряють 63,7% опитаних), Збройні Сили України (61,8%), Церква (60,5%), добровольчі батальйони (58,5%), Національна гвардія України (57,3%), нова патрульна поліція (43,9%), громадські організації (46,8%). Число респондентів, які довіряють цим інституціям перевищує число тих, хто їм не довіряє.

Частка тих, хто довіряє владним інститутам, істотно нижча за частку тих, хто їм не довіряє. Так, органам місцевого самоврядування довіряють 37,5%, не довіряють – 50,7%, Національному антикорупційному бюро України – відповідно 21,6% і 55,6%, Президенту України – відповідно 24,3% і 69,0%. Ще меншою мірою громадяни довіряють Уряду (висловлюють довіру 15,8%, не довіряють – 74,9%), Верховній Раді України (відповідно 14,6% і 80,2%), Національному банку (відповідно 11,2% і 80,1%), судам (відповідно 10,5% і 83,2%), Прокуратурі (відповідно 9,9% і 84,3%). Довіру до державного апарату (чиновників) висловили лише 7,4%, не довіряють – 87,1%. Порівняно з березнем 2015 р. Рівень довіри до владних інститутів знизився.

Вкрай низький рівень довіри мають також політичні партії (відповідно 9,7% і 78,3%), комерційні банки (відповідно 10,1% і 82,9%), засоби масової інформації Росії (відповідно 6,3% і 83,6%).

Ставлення респондентів до затвердження нового складу Уряду на чолі з Володимиром Гройсманом є неоднозначним. Підтримують це рішення 35,4% опитаних, не підтримують – 42,4%. Відносна більшість громадян (44,3%) вважають, що з точки зору ефективності роботи новий Уряд буде таким самим, як і попередній. 20,1% опитаних вважають, що новий Уряд буде кращим, а 17,3% - що новий Уряд буде гіршим за попередній.

10,3% респондентів вважають, що після відставки Уряду Яценюка, формування нового Уряду та коаліції політична криза завершилася, переважна більшість респондентів (72,7%) так не вважають.

Ініціативу розпуску Верховної Ради та проведення позачергових виборів підтримали 46,3% респондентів, не підтримали – 38,4%. Ініціативу дострокового припинення повноважень Президента України та проведення позачергових президентських виборів підтримали 44,5% респондентів, не підтримали – 39,0%.

Електоральні орієнтації громадян

У разі проведення парламентських виборів найближчим часом найбільше голосів отримали б три політичні сили: Опозиційний блок (9,2% серед усіх респондентів і 12,3% серед тих, хто має намір взяти участь у виборах), «Об'єднання «Самопоміч» (відповідно 8,3% і 11,3%) та «Блок Петра Порошенка «Солідарність» (відповідно 7,4% і 11,9%). За ВО «Батьківщина» готові проголосувати відповідно 6,7% і 8,4%, за Радикальну Партію Олега Ляшка – відповідно 6,2% і 8,6%, за Блок Міхеїла Саакашвілі "За очищення країни" – відповідно 3,8% і 5,5%, за ВО «Свобода» – відповідно 3,2% і 4,8%. За кожну з інших партій – менше 3% тих, хто має намір взяти участь у виборах.

У випадку проведення президентських виборів найбільшу електоральну підтримку у першому турі виборів отримав би П. Порошенко (10,0% серед усіх опитаних і 14,8% серед тих, хто має намір взяти участь у виборах), на другому місці за рівнем підтримки – Ю.Тимошенко (відповідно 7,4% і 9,8%), на третьому – А. Садовий (відповідно 6,8% і 10,1%).

Дані в таблицях наведені у відсотках, якщо не зазначене інше.

Одновимірний розподіл відповідей на запитання анкети

Якщо говорити в цілому, як Ви вважаєте, події в Україні розвиваються у правильному чи неправильному напрямі?

У правильному напрямі	14,2
У неправильному напрямі	72,2
Важко відповісти	13,6

Як Ви вважаєте, чи здатна Україна подолати існуючі проблеми та труднощі? *ОДНА ВІДПОВІДЬ*

Здатна подолати протягом найближчих кількох років	16,5
Здатна подолати у більш віддаленій перспективі	47,2
Не здатна	22,6
Важко відповісти	13,7

Зараз я називатиму окремі соціальні інституції. Якою мірою Ви їм довіряєте?

	Зовсім не довіряю	Скоріше не довіряю	Скоріше довіряю	Повністю довіряю	Важко відповісти	Баланс*
Президент України	37,2	31,8	21,5	2,8	6,7	-44,7
Верховна Рада України	46,4	33,8	14,0	0,6	5,4	-65,6
Уряд України	44,1	30,8	14,5	1,3	9,4	-59,1
Прокуратура	52,2	32,1	8,7	1,2	5,8	-74,4
Поліція	34,2	31,1	22,2	2,5	9,9	-40,6
Державний апарат (чиновники)	49,6	37,5	6,9	0,5	5,6	-79,7
Суди	53,8	29,4	8,8	1,7	6,4	-72,7
Збройні Сили України	14,1	15,7	49,7	12,1	8,3	32,0
Національна гвардія України	15,2	17,0	44,1	13,2	10,4	25,1
Добровольчі батальйони	17,3	13,4	41,4	17,1	10,7	27,8
Патрульна поліція (нова)	14,9	18,0	36,1	7,8	23,2	11,0
Національне антикорупційне бюро України (НАБУ)	29,6	26,0	17,7	3,9	22,7	-34,0
Служба безпеки України	30,5	24,1	27,5	3,6	14,3	-23,5
Обл. державні адміністрації	28,6	34,9	23,8	1,4	11,4	-38,3
Районні державні адміністрації	25,6	33,6	26,3	2,0	12,5	-30,9
Органи місцевого самоврядування	23,5	27,2	33,5	4,0	11,8	-13,2
Національний банк України	51,6	28,5	9,9	1,3	8,6	-68,9
Комерційні банки	51,9	31,0	9,1	1,0	7,1	-72,8
ЗМІ України	21,0	27,1	40,1	4,4	7,4	-3,6
ЗМІ Росії	57,6	26,0	5,8	0,5	10,2	-77,3
Західні ЗМІ	26,3	25,6	25,1	3,1	19,9	-23,7
Профспілки	26,6	31,0	19,5	2,7	20,2	-35,4
Церква	12,6	16,2	40,8	19,7	10,6	31,7
Політичні партії	43,9	34,4	9,0	0,7	12,0	-68,6
Громадські організації	14,8	23,4	41,9	4,9	15,0	8,6
Волонтерські організації	11,2	12,8	50,1	13,6	12,4	39,7

* Різниця між частками тих, хто довіряє, на тих, хто не довіряє політикові

14 квітня Верховна Рада України затвердила новий склад Кабінету Міністрів України на чолі з Прем'єр-міністром Володимиром Гройсманом. Чи підтримуєте Ви це рішення Верховної Ради?

Так	35,4
Ні	42,4
Важко відповісти	22,2

Як Ви вважаєте, яким буде склад нового Кабінету міністрів України на чолі з Володимиром Гройсманом, з точки зору ефективності його роботи, у порівнянні з попереднім?

Буде кращим	20,1
Буде таким самим	44,3
Буде гіршим	17,3
Важко відповісти	18,3

Як Ви вважаєте, чи можна сказати, що після формування 14 квітня 2016р. нової коаліції у Верховній Раді України, відставки Уряду А.Яценюка і формування нового Кабінету Міністрів на чолі з В.Гройсманом політична криза в Україні завершилася?

Так	10,3
Ні	72,7
Важко відповісти	17,0

Чи підтримуєте Ви ініціативу розпуску Верховної Ради та проведення позачергових виборів?

Так	46,3
Ні	38,4
Важко відповісти	15,3

Чи підтримуєте Ви ініціативу дострокового припинення повноважень Президента України та проведення позачергових президентських виборів?

Так	44,5
Ні	39,0
Важко відповісти	16,5

Скажіть, а якби вибори до Верховної Ради України відбулися у найближчу неділю, яким був би Ваш вибір, якби у виборах брали участь такі партії?

	<i>% усіх опитаних</i>	<i>% тих, хто збирається взяти участь у виборах</i>
Партія "Громадський Рух "Народний Контроль"	1,7	2,3
Блок Міхеїла Саакашвілі «За очищення країни»	3,8	5,5
Партія "Громадянська позиція"	1,5	2,0
Партія "Народний Фронт"	0,6	0,8
Партія "Об'єднання "Самопоміч"	8,3	11,3
Партія "Опозиційний блок"	9,2	12,3
Партія "Правий Сектор"	0,7	0,7
Національний рух Дмитра Яроша	0,0	0,0
Партія "Ліва Опозиція" (Комуністична партія України та Прогресивна Соціалістична Партія України)	2,1	2,7
Партія "Українське об'єднання патріотів – УКРОП"	1,6	2,1
Партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»	7,4	11,9
Партія «Відродження»	1,2	1,3
Партія «Наш Край»	1,7	2,2
Партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	6,7	8,4
Партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	3,2	4,8
Партія Сергія Тігіпка "Сильна Україна"	0,6	0,7
Радикальна Партія Олега Ляшка	6,2	8,6
Партія «Республіканська платформа»	0,0	0,0
Партія учасників АТО	1,0	1,3
Народна партія	0,4	0,7
Інша партія	3,0	3,7
НЕ БРАВ БИ УЧАСТІ У ВИБОРАХ	21,9	-
ВАЖКО СКАЗАТИ /ВІДМОВА ВІДПОВІДАТИ	17,3	16,5

Якби наступної неділі відбувалися вибори Президента України, то за кого би Ви проголосували?)

	<i>% усіх опитаних</i>	<i>% тих, хто збирається взяти участь у виборах</i>
Юрій Бойко	5,7	8,5
Анатолій Гриценко	3,0	4,3
Віталій Кличко	0,6	0,8
Олег Ляшко	5,7	8,2
Петро Порошенко	10,0	14,8
Андрій Садовий	6,8	10,1
Петро Симоненко	1,3	1,7
Юлія Тимошенко	7,4	9,8
Сергій Тігіпка	1,2	1,5
Олег Тягнибок	1,1	1,6
Дмитро Ярош	1,2	1,6
Арсеній Яценюк	0,6	0,9
Інший політик	12,9	15,6
Не брав би участь у виборах	19,4	-
Важко відповісти	23,0	20,5

Часова динаміка окремих показників

Якщо говорити в цілому, як Ви вважаєте, події в Україні розвиваються у правильному чи неправильному напрямі?

	<i>Квітень 2004</i>	<i>Червень 2005</i>	<i>Листопад 2005</i>	<i>Вересень 2007</i>	<i>Жовтень 2009</i>	<i>Квітень 2010</i>	<i>Травень 2011</i>	<i>Серпень 2011</i>	<i>Серпень 2012</i>	<i>Травень 2013</i>	<i>Вересень-жовтень 2013</i>	<i>Березень 2014</i>	<i>Березень 2015</i>	<i>Лютий 2016</i>	<i>Квітень 2016</i>
У правильному напрямі	20,3	42,6	18,3	15,2	6,9	35,1	15,2	16,1	19,7	15,4	15,4	32,3	17,5	11,6	14,2
У неправильному напрямі	55,7	30,6	59,1	67,8	81,1	34,5	63,4	61,9	57,6	65,9	65,4	40,7	66,9	73,4	72,2
Важко відповісти /не відповіли	24,0	26,8	22,5	17,1	12,0	30,4	21,4	22,1	22,6	18,7	19,2	27,0	15,6	15,0	13,6

Як Ви вважаєте, чи здатна Україна подолати існуючі проблеми та труднощі?

	<i>Березень 2015</i>	<i>Лютий 2016</i>	<i>Квітень 2016</i>
Здатна подолати протягом найближчих кількох років	21,8	19,1	16,5
Здатна подолати у більш віддаленій перспективі	42,7	45,4	47,2
Не здатна	21,6	23,4	22,6
Важко відповісти	13,9	12,0	13,7

Зараз я називатиму окремі соціальні інституції. Якою мірою Ви їм довіряєте?

	Зовсім не довіряю	Скоріше не довіряю	Скоріше довіряю	Повністю довіряю	Важко відповісти	Баланс
Президент України						
<i>Березень 2015</i>	25,2	24,8	35,6	8,0	6,5	-6,4
<i>Квітень 2016</i>	37,2	31,8	21,5	2,8	6,7	-44,7
Верховна Рада України						
<i>Березень 2015</i>	30,9	36,0	25,5	1,7	5,9	-39,7
<i>Квітень 2016</i>	46,4	33,8	14,0	0,6	5,4	-65,6
Уряд України						
<i>Березень 2015</i>	31,9	33,5	26,1	2,6	5,9	-36,7
<i>Квітень 2016</i>	44,1	30,8	14,5	1,3	9,4	-59,1
Прокуратура						
<i>Березень 2015</i>	40,3	35,6	13,2	1,2	9,6	-61,5
<i>Квітень 2016</i>	52,2	32,1	8,7	1,2	5,8	-74,4
Міліція (Поліція)						
<i>Березень 2015</i>	31,6	37,6	22,4	2,2	6,1	-44,6
<i>Квітень 2016</i>	34,2	31,1	22,2	2,5	9,9	-40,6
Суди						
<i>Березень 2015</i>	45,4	36,0	9,5	1,1	8,1	-70,8
<i>Квітень 2016</i>	53,8	29,4	8,8	1,7	6,4	-72,7
Збройні Сили України						
<i>Березень 2015</i>	14,5	17,4	45,0	15,9	7,3	29,0
<i>Квітень 2016</i>	14,1	15,7	49,7	12,1	8,3	32,0
Національна гвардія України						
<i>Березень 2015</i>	15,6	16,8	43,1	13,6	10,8	24,3
<i>Квітень 2016</i>	15,2	17,0	44,1	13,2	10,4	25,1
Служба безпеки України						
<i>Березень 2015</i>	24,7	32,0	29,4	4,7	9,2	-22,6
<i>Квітень 2016</i>	30,5	24,1	27,5	3,6	14,3	-23,5
Комерційні банки						
<i>Березень 2015</i>	50,7	34,1	7,5	0,8	7,0	-76,5
<i>Квітень 2016</i>	51,9	31,0	9,1	1,0	7,1	-72,8
ЗМІ України						
<i>Березень 2015</i>	17,0	26,6	44,5	5,7	6,2	6,6
<i>Квітень 2016</i>	21,0	27,1	40,1	4,4	7,4	-3,6
ЗМІ Росії						
<i>Березень 2015</i>	56,7	26,5	6,4	1,3	9,1	-75,5
<i>Квітень 2016</i>	57,6	26,0	5,8	0,5	10,2	-77,3
Церква						
<i>Березень 2015</i>	10,3	12,3	44,5	21,7	11,2	43,6
<i>Квітень 2016</i>	12,6	16,2	40,8	19,7	10,6	31,7
Політичні партії						
<i>Березень 2015</i>	34,8	40,4	12,1	0,6	12,1	-62,5
<i>Квітень 2016</i>	43,9	34,4	9,0	0,7	12,0	-68,6
Громадські організації						
<i>Березень 2015</i>	16,6	23,7	40,9	4,8	14,0	5,4
<i>Квітень 2016</i>	14,8	23,4	41,9	4,9	15,0	8,6

* Різниця між частками тих, хто довіряє, на тих, хто не довіряє політикові